

Dokument nr. 15:7.

(1996-97)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar.

Spørsmål nr. 73 - 79.

29. januar - 7. februar 1997.

Innhold

Spørsmål	Side
73. Fra stortingsrepresentant Bjørg Hope Galtung, vedr. innføring av promillegrense 0.00, besvart av justisministeren	3
74. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. selvangivelse for aksjeselskap, besvart av finansministeren	3
75. Fra stortingsrepresentant Rolf Ketil Bjørn, vedr. atomvåpen på amerikansk marinefartøy, besvart av utenriksministeren	4
76. Fra stortingsrepresentant Erling Folkvord, vedr. Ceskin Güneser og politikontroll ved ankomst Oslo S, besvart av justisministeren	5
77. Fra stortingsrepresentant Harald Ellefsen, vedr. parkering ved flyplasser, besvart av samferdselsministeren	6
78. Fra stortingsrepresentant Lars Sponheim, vedr. fornyet gjennomgang av forståelsen av kontorbegrepet i utleieforskriftens § 1 annet ledd, besvart av kommunal- og arbeidsministeren	8
79. Fra stortingsrepresentant Lars Sponheim, vedr. Reform-97, besvart av kirke-, utdannings- og forskningsministeren	9

Dokument nr. 15:7.

(1996-97)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar.

Spørsmål nr. 73.

Innlevert 29. januar 1997 fra stortingsrepresentant Bjørg Hope Galtung.

Besvart 4. februar 1997 av samferdselsminister Sissel Rønbeck.

Spørsmål:

«24. februar 1995 leverte underteikna inn Dok 8:44 om innføring av promillegrense 0.00. Saka vart handsama i Stortinget 1/6-95. Stortinget vedtok då å oversende saka til Regjeringa til utredning og uttalelse. Dette vart gjort med bakgrunn i at Sverige skulle evaluere innføringa av 0.2 promille i 1990. Resultatet av denne kan klart ha innverknad på ei eventuell nedsetting av promillegrensa her i landet. Evalueringa frå Sverige ligg no føre.

Underteikna ynskjer sterkt at denne saka raskt på nytt vart handsama i Stortinget. Når kan dette skje?»

Svar:

Evalueringa av erfaringane med ei senka promillegrense i Sverige blei offentleggjort i januar 1997. Rapporten er no til vurdering i Samferdselsdepartementet. Spørsmålet om eventuell senking av promillegrensa, vil bli nærare omtala i Norsk veg- og vegtrafikkplan 1998-2007, som vart lagt fram for Stortinget våren 1997.

Spørsmål nr. 74.

Innlevert 30. januar 1997 fra stortingsrepresentant Erna Solberg.

Besvart 10. februar 1997 av finansminister Jens Stoltenberg.

Spørsmål:

«Skattedirektoratet hevder at plikten til å levere selvangivelse for et aksjeselskap som går konkurs påhviler selskapets styre for den delen av skatteåret som faller forut for konkursåpningen, og eventuelt for det året som går forut for konkursåpningen i de tilfeller hvor fristen for innlevering går ut etter tidspunktet for konkursåpningen.

Er finansministeren enig i denne tolkningen, og finner han regelen rimelig?»

landet, plikt til å levere selvangivelse for vedkommende inntektsår. Når skattyter er et aksjeselskap følger det av ligningsloven § 4-5 nr 3 at plikten til å levere selvangivelse påhviler selskapets styre.

Dersom det åpnes konkurs i et aksjeselskap, vil selvangivelsesplikten påligge styret frem til konkursåpningen. Åpning av konkurs i et aksjeselskap medfører at selskapets organer taper rådigheten over selskapsformuen, og at bestyrelsen går over til skifteretten og bobestyreren, jf konkursloven § 100 første ledd. Ved konkursåpningen vil konkursboet bli etablert som et eget rettssubjekt med selvstendig skatteplikt, jf skatteloven § 15 første ledd b. Konkursåpning innebærer likevel ikke at aksjeselskapets ordinære organer bortfaller, men fullmaktene blir

Svar:

Etter ligningsloven § 4-2 har den som har hatt formue eller inntekt som han er skattepliktig for her i

svært begrenset. Styrets oppgave under konkursbehandlingen vil primært være å representere konkursdebitor og å bistå boets organer med opplysninger mv, jf konkursloven § 101.

Et konkursbo vil bare i begrenset grad være skattepliktig for inntekt i perioden fra konkursåpningen til boet slutes. I den utstrekning boet har slike inntekter, skal det imidlertid leveres selvangivelse, og plikten påhviler bobestyreren etter ligningsloven § 4-5 nr 3.

Dersom selskapet har hatt skattepliktig inntekt før konkursåpningen, vil det i utgangspunktet foreligge selvangivelsesplikt etter ligningsloven. Departementet antar at bostyret ikke har *plikt* til å levere selvangivelse for dette tidsrommet. Departementet antar imidlertid at bostyret har rett til å levere selvangivelse for dette tidsrommet dersom dette er ønskelig for å ivareta fordringshavernes felles interesser, jf konkursloven § 85. Det oppstår dermed spørsmål om selskapets styre har plikt til å levere selvangivelse for dette tidsrommet.

Utarbeidelse av selvangivelse for et aksjeselskap forutsetter at det utarbeides et årsoppgjør etter regnskapslovgivningen. Ved konkursåpning vil det i tilfelle måtte utarbeides et årsregnskap frem til konkursåpningstidspunktet, og eventuelt for det foregående regnskapsår, dersom dette ikke var gjort ved konkursåpningen. Utarbeidelse av årsoppgjør og selvangivelse vil normalt innebære at aksjeselskapet påføres forpliktelser, bl a i form av honorar til regnskapsfører og revisor. Styret i selskapet vil ikke ha

fullmakt til å påføre selskapet (konkursboet) forpliktelser etter konkursåpningen. Bilag og andre dokumenter som er nødvendig for utarbeidelse av årsoppgjør vil også normalt være i bostyrets besittelse. Videre vil de valg og vurderinger som foretas ved utarbeidelse av selskapets selvangivelse innvirke på selskapets økonomiske forpliktelser (skatteforpliktelser). Som nevnt ovenfor antar departementet også at bostyret vil ha anledning til å levere selvangivelse for selskapet dersom dette er nødvendig for å ivareta kreditorenes interesse. Disse forhold taler mot at styret har plikt til å innlevere selvangivelse på vegne av et aksjeselskap etter åpning av konkurs.

Etter min vurdering er det etter dette usikkert om noen har plikt til å innlevere selvangivelse på vegne av aksjeselskapet etter konkursåpningen for den delen av skatteåret som faller forut for konkursåpningen. Dersom selvangivelse ikke er levert, vil selskapets inntekt bli fastsett ved skjønnsligning, jf ligningsloven § 8-2. Adgangen til å klage over ligningen vil også bortfalle dersom selvangivelse ikke leveres, jf ligningsloven § 9-2 nr 7.

Departementet har tidligere varslet at det er behov for en gjennomgang av beskatningen av konkurs- og administrasjonsboer. I denne forbindelse vil det være aktuelt å vurdere plikten til å levere selvangivelse og andre oppgaver til ligningsmyndighetene for aksjeselskaper hvor det er åpnet konkurs. På bakgrunn av departementets arbeid med andre større endringer i skattelovgivningen, vil det fortsatt kunne gå noe tid før dette arbeidet påbegynnes.

Spørsmål nr. 75.

Innlevert 5. februar 1997 fra stortingsrepresentant Rolf Ketil Bjørn.

Besvart 12. februar 1997 av utenriksminister Bjørn Tore Godal.

Spørsmål:

«VG avslørte den 22. januar i år at det amerikanske marinefartøyet USS Interpid hadde atomvåpen ombord da skipet besøkte Bergen 1. desember 1971. Dette er et klart brudd på den norske atompolitikken. Hva slags reaksjon har norske myndigheter gitt til amerikanske myndigheter som følge av de nye opplysningene og hva vil Regjeringen gjøre for å forhindre at den norske atompolitikken brytes av våre allierte i framtida?»

Svar:

Hvis VGs opplysninger om USS Interpids besøk for 26 år siden medfører riktighet, vil jeg sterkt beklage at regelverket for anløp til norsk havn ikke ble etterlevd. Forutsetningen ved anløp av fremmede krigs-

skip har vært og er at atomvåpen ikke medføres om bord, slik daværende statsminister Trygve Bratteli slo fast i Stortinget 22. oktober 1975 («Bratteli-doktrinen»).

På det tidspunkt USS Interpid besøkte Bergen, hadde norske myndigheter ingen indikasjon på at fartøyet medbrakte atomvåpen. Amerikanerne avsto konsekvent fra å kommentere spørsmålet om hvilke fartøyer som var utstyrt med slike våpen. Norske myndigheter har aldri hatt anledning til fysisk kontroll om bord på besøkende utenlandske marinefartøyer, men alle våre allierte har vært vel informert om forutsetningen for anløp i norsk havn.

De siste årene har det funnet sted grunnleggende endringer i omfanget og lokaliseringen av kjernefysiske våpen. I juli 1992 annonserte president Bush at alle taktiske atomvåpen var fjernet fra amerikanske

marinefartøyer. Storbritannia og Frankrike annonserte liknende tiltak. Innenfor NATOs område er nå alle sjøbaserte atomvåpen enten ødelagt eller plassert på land. Det finnes med andre ord ingen atomvåpen om bord på allierte fartøyer som kan tenkes å avlegge besøk i norsk havn. Riktignok er atomvåpen

fortsatt utplassert om bord på strategiske ubåter, men disse anløper ikke norsk havn. Regjeringen frykter derfor ikke for allierte brudd på forutsetningen om at marinefartøyer ikke medfører atomvåpen ved anløp i norsk havn. Denne forutsetningen gjelder selvsagt fortsatt.

Spørsmål nr. 76.

Innlevert 5. februar 1997 fra stortingsrepresentant Erling Folkvord.

Besvart 14. februar 1997 av justisminister Gerd-Liv Valla.

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at lederen for ERNKs informasjonskontor i Oslo, Ceskin Güneser får en uforbeholden unnskyldning for den krenkende behandling han ble utsatt for da han i formiddag måtte gjennomgå omfattende politikontroll ved ankomst Oslo S, og særlig det forhold at han ble utspurt om politisk tilhørighet og at politiet foretok kopiering av politiske arbeidsdokumenter?»

Begrunnelse:

Ceskin Güneser deltok sist helg på Nordisk-kurdisk fredsråds møte i Stockholm. Dette er et åpent, lovlig samarbeidsprosjekt som samler parlamentarikere og andre som er opptatt av å arbeide for en fredelig løsning av det kurdiske problemet i Tyrkia og i nabo-statene. I år deltok 30-40 parlamentarikere, jurister og organisasjonsrepresentanter fra fire av de nordiske landene. Fra norsk side deltok i år advokat Jon Rud som er leder av Det norske rådet for kurdernes rettigheter, rådsmedlem Valerie Mercer Rud og stortingsrepresentant Erling Folkvord (RV) som også er med i styret for Kurdergruppa i Stortinget. Ceskin Güneser, som leder det informasjonskontoret ERNK (Den kurdiske nasjonale frigjøringsfronten) har i Oslo, var en av de kurdiske deltakerne fra Norge.

Da Ceskin Güneser ankom Oslo S. i formiddag, ble han stoppet for kontroll. Alle tjenestemenn som deltok i aksjonen var sivilkledd. Güneser ble stoppet på Oslo S. og tatt inn på et kontor. Tollvesenet har bekreftet at ingen andre ble tatt med for kontroll fra tollvesen eller politi. Han ble nødt til å kle seg naken og ble utspurt bl.a. om han er medlem av Det kurdiske arbeiderpartiet (PKK). Han måtte også finne seg i at politiet ransaket bagasjen hans og kopierte en del dokumenter. Politiet har i ettertid bekreftet at kopiering ble gjennomført. Dette er dokumenter fra det kurdisk-nordiske samarbeidsmøtet som ble avholdt i Stockholm sist helg, og der det deltok både folkevalgte og organisasjonsrepresentanter fra Finland, Sverige, Danmark og Norge. Dokumentene inneholder mange navn.

Vi kan ikke se at norsk politi har noen legitim grunn til å beslaglegge kopier av politiske arbeidsdokumenter på en slik måte.

For å utdype hovedspørsmålet nevnes noen problemstillinger:

- Med hvilken rett, og med hvilken begrunnelse foretar politiet politisk eksaminasjon om hvorvidt en person som tas med for kontroll av tollvesen og politi, er medlem av PKK?
- Med hvilken rett og med hvilken begrunnelse beslaglegges og kopieres lovlige politiske arbeidsdokumenter?
- Vil eieren av dokumentene få kopiene levert tilbake med en erklæring om at politiet ikke har ytterligere kopier eller avskrifter i sin varetekt?
- Hvilket omfang har Overvåkingspolitiets arbeid med å overvåke kurdere i Norge og nordmenn som deltar i informasjons- og solidaritetsarbeide for kurderne, eller nordmenn som på annen måte engasjerer seg for en fredelig løsning av den kurdisk-tyrkiske konflikten.

Svar:

Etter innhentede opplysninger fra Oslo politikammer kan jeg opplyse følgende:

Oslo politikammers Utlendingsseksjon foretar med jevne mellomrom kontroller på Oslo S ved ankomst av transportmidler fra utlandet. Kontrollene har som mål å undersøke de ankommendes oppholdsgrunnlag. Tjenestemenn fra Tollvesenet foretar tollkontroll. Kontrollen som ble foretatt onsdag 05.02.1996 ved ankomst av tog fra Stockholm kl. 0732, var således en vanlig og rutinemessig kontroll.

Seckin Güneser ble i utgangspunktet stanset for kontroll av tolltjenestemenn og tatt med til Tollvesenets lokaler på Oslo S.

Grunnlaget for at Tollvesenet ønsket en nærmere kontroll av Güneser var ikke kjent for polititjenestemennene.

Mens Güneser var i Tollvesenets lokaler undersøkte polititjenestemennene hans reisedokumenter

samtidig med at tolltjenestemennene foretok tollkontroll. Güneser ble av polititjenestemennene spurt om oppholdssted, grunnen til reisen til Norge, eventuell oppholdstillatelse i Norge, sin reisevirksomhet m.m. - hvilket han svarte greit på.

I forbindelse med tollkontrollen fant tolltjenestemennene diverse papirer i Günesers bag. Vedkommende polititjenestemann så på dette og merket seg forkortelsen PKK flere steder. I forbindelse med dette ble Güneser stilt noen spørsmål bl.a. om sin tilknytning til PKK. Etter anmodning fra polititjenestemannen tok Tollvesenet kopi av Günesers reisedokument og de papirer som var funnet i hans bag og som polititjenestemennene kun hadde sett overflattisk på. Polititjenestemennene forlot kort tid etter Oslo S. for annet oppdrag uten å medbringe nevnte kopier.

Polisitjenestemennene fikk aldri overlevert de kopiene som var tatt av tolltjenestemennene. Disse var hele tiden kun i Tollvesenets hender og ble aldri overlevert politiet.

Noe senere samme dag ble politiet kontaktet av advokat Jon Rud som representerte Seckin Güneser. Det har fra politiets side aldri vært benektet at det var tatt kopier.

Oslo politikammer har ellers i sin redegjørelse opplyst at vurderingen som lå bak spørsmålene om Günesers mulige tilknytning til PKK, var begrunnet i at han selv opplyste ha en søknad om oppholdstillatelse i Norge til behandling, samtidig som han var i besittelse av dokumenter som øyensynlig omhandlet organisasjonen PKK. Politikammeret viser i denne forbindelse til at hensynet til rikets sikkerhet er bortvisningsgrunn etter utlendingslovens § 27, 1. ledd, litra g jf. § 28. Når det gjelder kopiering av papirer Güneser bragte med seg, er det ingen lovhemmel som kan begrunne dette. At det ble foretatt kopiering var en ubetenksom handling som er tatt opp med vedkommende polititjenestemann fra politikammerets side. Oslo politikammer har gitt uttrykk for beklagelse på dette punkt. Jeg forutsetter at denne beklagelsen også uttrykkes overfor Seckin Güneser.

Spørsmål nr. 77.

Innlevert 6. februar 1997 fra stortingsrepresentant Harald Ellefsen.

Besvart 14. februar 1997 av samferdselsminister Sissel Rønbeck.

Spørsmål:

Konkurransen fra en privat bedrift gjør at det er mye billigere å parkere sin bil på Værnes flyplass utenfor Trondheim enn ved flyplassene Fornebu, Flesland og Sola. Hva vil Regjeringen gjøre for å sikre konkurranse om å tilby parkering ved våre flyplasser og på den måten unngå den monopolmakt som forbrukerne må betale så dyrt for ved disse andre flyplassene?

Begrunnelse:

Av en reportasje i Adresseavisen og Bergens Tidende 3. februar 1997 fremgår det at høye parkeringspriser på norske flyplasser åpenbart har sammenheng med manglende konkurranse. Av flyplassene ved de fire største norske byene har Værnes flyplass utenfor Trondheim klart billigst parkering. Trondheim kommer billigst ut ved alle typer parkering, fra timesparkering til langtidsparkering. For å ta et par eksempler: Det er jevnt over halvparten så dyrt å parkere på Værnes som på Flesland, til tross for at samme selskap driver begge parkeringsplassene. (henholdsvis kr. 30 og kr. 60 for et døgn's uteparkering). For langtidsparkering i parkeringshus koster det over tre ganger så mye å parkere på Fornebu som på Værnes. (Henholdsvis kr. 2520 og kr. 720).

Årsaken til disse store forskjellene i favør av Trondheim er åpenbart at Luftfartsverket, som leier ut parkeringsanleggene på provisjonsbasis, på Værnes har en privat konkurrerende parkeringsplass like ved. EuroPark A/S leier på provisjonsbasis parkeringsanleggene fra Luftfartsverken både på Værnes og Flesland. I et intervju med Adresseavisen/Bergens Tidende 3. februar 1997 uttaler administrerende direktør Arne Molden i EuroPark A/S følgende om årsaken til de store prisforskjellene:

«Værnes har i mange år hatt konkurranse av Sandfærhus Parkering. Vi har derfor ikke kunnet sette den pris som var tenkt da parkeringshuset åpnet i 1992.»

Nå er Luftfartsverket i ferd med å kjøpe opp Sandfærhus, med fare for at Staten skaffer seg monopol på parkeringen også på Værnes. Det er grunn til å anta at Staten i så fall også vil benytte dette parkeringsanlegget som melkeku og håve inn monopolprofit fra bilistene i Midt-Norge. Det er bedriftene og husholdningene i Midt-Norge som må betale regningen.

Det fremstår som høyst utilfredsstillende at Staten ved å sikre seg monopolrettigheter på parkering ved våre flyplasser skal benytte disse rettighetene til å gjøre bilistene til Statens melkeku på enda et om-

råde. Jeg gjør oppmerksom på at Norge allerede befinner seg i verdenstoppen i avgifter både på bruk og kjøp av bil, til tross for at vi lever i et land hvor behovet for bil er særlig stort. Det er de små og mellomstore bedriftene og folk som bor slik til at det er vanskelig å komme frem på annen måte enn ved å kjøre bil som rammes av denne avgiftspolitikken. Det samme gjelder en skjult avgift i form av overprising av parkeringstjenester ved flyplassene.

Det må forventes at samferdselsministeren til tross for sin skepsis til bil og bilbruk vil medvirke til å rydde opp i dette. For det første er det i samfunnets og forbrukernes interesse at konkurransen om parkeringsanleggene på Værnes opprettholdes. For det andre er det ønskelig å ta initiativ til å få etablert reell konkurranse også ved de andre flyplassene, også ved nye Gardermoen. I alle fall bør myndighetene ha et krystallklart ansvar for å innføre en meget streng prisregulering for parkeringsanlegg ved flyplasser eller andre steder hvor det ikke finnes mulighet for konkurranse. En ren monopolsituasjon med frihet til å høste monopolprofitt er til stor skade for forbrukerne og bidra dessuten til en sløsing med samfunnets ressurser.

Svar:

Det vises til brev av 6. februar 1997 med spørsmål om hva Regjeringen vil gjøre for å sikre konkurranse om å tilby parkering ved flyplassene for derigjennom å redusere den prisen forbrukerne må betale.

Det er mange faktorer som er med på å bestemme prisen som forbrukerne må betale for å parkere ved de ulike lufthavnene i Norge. Dette gjelder bl.a. størrelsen på markedet, belegget og sammenlignbare parkeringstilbud. Sett på bakgrunn av dette er det ikke unaturlig at prisene på parkering ved ulike lufthavner vil variere.

Fornebu lufthavn, Oslo har, tatt i betraktning et godt kollektivtilbud, 80 pst. belegg på parkeringen. Foruten Luftfartsverket har også Statoil parkeringstilbud ved lufthavnen. Statoil driver såkalt markparkering og krever samme pris som luftfartsverket de to første dagene for all parkering på deres område. Prismessig er parkering ute etter andre dag på Luftfartsverkets parkeringsanlegg billigere enn hva Statoil tilbyr. En prismessig sammenligning av parkeringshuset på Fornebu og Ibsen P-hus i Oslo sentrum viser priser på hhv. 120 og 130 kroner pr. døgn. Det-

te viser at forbrukerne betaler mindre på lufthavnen enn i sentrum.

På Bergen lufthavn, Flesland er Luftfartsverket alene om å tilby både markparkering og parkeringshus. Markparkeringen kan prismessig konkurrere med tilsvarende parkering i Bergen sentrum. En markedsundersøkelse gjort i forkant av byggingen av parkeringshuset, viste at de reisende er villige til å betale mer for å parkere inne. Fra Bergen sentrum til lufthavnen går det også flybuss hvert 20. minutt hvilket gjør det mulig for forbrukerne å unngå parkering på lufthavnen.

Stavanger lufthavn, Sola kan på mange måter sammenlignes med Flesland. Luftfartsverket er alene om å ha både markparkering og parkeringshus. Parkeringsprisen innendørs er kr 80 per døgn, sammenlignet med et ikke-kommunalt parkeringshus i sentrum av Stavanger som tar kr 82 per døgn.

På bakgrunn av analyser om fremtidige parkeringsbehov har Trondheim lufthavn, Værnes utvidet sitt parkeringstilbud gjennom påbygging av eksisterende parkeringshus. Dette er koblet sammen med Luftfartsverkets kjøp av deler av eiendommen Sandfærhus og nedleggelse av parkering på dette området. Luftfartsverkets kjøp av nevnte areal er knyttet til fremtidig bruk til driftsbygg og flyoppstillingsplasser. Luftfartsverket har ikke noen motforestillinger til at Sandfærhus Parkering forsetter sin virksomhet på gjenværende del av eiendommen.

Når det gjelder Oslo lufthavn, Gardermoen, vil det her være parkering både innenfor og utenfor Oslo Lufthavn AS sitt område.

Inntektene fra parkering på Luftfartsverkets parkeringsanlegg er øremerket investering og drift av det samlede luftfartssystemet. Dette kommer de reisende til gode gjennom lavere luftfartsavgifter. Luftfartsverket ser det som sin oppgave å optimalisere sine kommersielle inntekter, herunder parkeringsinntekter, som pr. i dag utgjør tilsvarende ca. 30 pst. av inntektene fra luftfartsavgiftene.

Departementet finner dagens system tilfredsstillende, og ser ikke behov for å sikre konkurranse utover det som markedet selv genererer. Luftfartsverket som eier av arealene, vil også kunne forventes å tilby parkering i fremtiden. Der private aktører ønsker å tilby parkeringsplasser utenfor Luftfartsverkets område, og i konkurranse med lufthavnens parkeringstilbud, er dette noe Luftfartsverket ikke vil gjøre noe med.

Spørsmål nr. 78.

Innlevert 7. februar 1997 fra stortingsrepresentant Lars Sponheim.

Besvart 17. februar 1997 av kommunal- og arbeidsminister Kjell Opseth.

Spørsmål:

Ang. forståelsen av sysselsettingsloven:

«Er det aktuelt for departementet å foreta en fornyet gjennomgang av forståelsen av kontorbegrepet i utleieforskriftens § 1 annet ledd, jfr. nedenfor?»

Begrunnelse:

Kommunal- og arbeidsdepartementet presenterer i brev av 10.10.96 til Arbeidsdirektoratet sitt syn på tolkningen av kontorbegrepet i utleieforskriftens § 1 annet ledd. Av representanter for bransjen er det gitt uttrykk for at denne forståelsen av forskriftene om utleie av arbeidskraft innebærer en vesentlig innstramming av tidligere praksis. Av korrespondanse mellom Arbeidstilsynet og flere berørte bedrifter framgår det også at Arbeidstilsynet i utgangspunktet har hatt en noe romsligere forståelse av det aktuelle begrep.

En betenkning framlagt av professor Henning Jakkhelln ved Institutt for offentlig rett ved Universitetet i Oslo, på oppdrag fra Autoriserte Vikarbyråers Forening, konkluderer også med at den gjeldende forskrift ikke kan sies å hjemle den fortolkning som legges til grunn fra departementets side.

Svar:

Eg viser til Dykkar brev av 7. februar 1997.

I brev frå Kommunal- og arbeidsdepartementet av 10. oktober 1996 til Arbeidsdirektoratet sa departementet mellom anna følgjande:

«Kommunal- og arbeidsdepartementet finner at bankkasserere og kundefrådgivere i bank samt EDB-konsulenter som utfører kontorstøtterelaterte datatjenester, PC-arbeid, brukerstøtte og datarelaterte servicefunksjoner ikke kommer inn under kontorbegrepet i utleieforskriftens § 1 annet ledd. Vi viser for øvrig til Arbeidsdirektoratets brev av 23. april 1996 som nærmere beskriver innholdet i datatjenestene. Utgangspunktet for departementets avgjørelse er hovedregelen i sysselsettingslovens § 27 om at det er forbudt å drive utleie av arbeidskraft, og den klare forutsetning at slik virksomhet skal begrenses mest mulig. Dette tilsier en restriktiv fortolkning av utleieforskriftene, og listen over yrker og arbeidsoppgaver som faller inn under det generelle unntaket er ansett som uttømmende. Arbeidsoppgavene, som de opplistede yrker omfatter, er fortolket slik at unntaket videre bare dekker arbeidsoppgaver av mer underordnet karakter. De ovennevnte yrker og arbeidsoppgaver faller således ikke inn under unntaket i § 1 annet ledd.»

Sjølv om forskrifta om utleie av arbeidskraft eller forarbeida til denne, ikkje inneheld noko nærare tyding av omgrepet «kontorarbeid» vil eg peika på følgjande:

§ 27 i sysselsettingslova blei i si opphavlege form vedteke i 1971 på grunnlag av Ot. prp. nr. 53 (1970-71). Innstillinga frå eit utval som hadde greia ut dei ulike spørsmål kring utleie av arbeidskraft blei lagt ved lovframlegget som eit prenta tillegg til dette. I innstillinga blei det gjort framlegg om å leggja fram eit utkast til forbod mot utleie av arbeidskraft lik det forbodet som seinare blei vedteke av Stortinget. Innstillinga gjev på side 18 eit oversyn over utleieforholda i kontor- og butikksektoren. Det blir her sagt følgjande:

«Utleiefirmaene i kontor- og butikksektoren påtar seg forskjellig slags kontorarbeid som stenografi, maskinskrivning, kopiering, stensilering, bokføring o.a. samt butikk- og lagerarbeid m.m.»

Av dette framgår det klårt kva for arbeidsoppgaver som utvalet meinte høyrde til omgrepet «kontorarbeid» i forhold til utleie av arbeidskraft. Av denne opplistinga går det klårt fram at oppgåvene er av underordna karakter, for det meste tekniske støttefunksjonar. I Ot.prp. nr. 53 (1970-1971) står det vidare på side 12:

«Departementet vil som utgangspunkt uttale at det i det alt vesentlige slutter seg til synspunktene og forslaget til lovendringer i den foreliggende utvalginnstilling.»

Departementet slutta seg, slik eg ser det, til utvalet når det gjeld innhaldet i omgrepet «kontorarbeid».

Arbeidsmarknadsetaten har difor heile tida lagt til grunn at omgrepet «kontorarbeid», når det gjeld utleie av arbeidskraft, berre dekker arbeidsoppgaver av underordna karakter. Det er også denne tydinga som er lagt til grunn for det allmenne unntaket frå forbodet mot utleie av mellom anna «kontorarbeid» i forskrifta § 1 anna ledd. Arbeid med sakshandsaming og anna arbeid som krev meir kvalifisert dugleik fell utanfor kontoromgrepet. Så tidleg som i 1973 uttala departementet i eit brev til Manpower AS at utleie av arbeidskraft ikkje omfatta leiarar.

Eg vil også nemne at Stortinget i 1995 skjerpa arbeidsmiljølova med omsyn til mellombels tilsetjing. Ein konsekvens av dette var sjølvsagt at ut-

leige av arbeidskraft ikkje skulle auke, slik at mel-lombels tilsetjingar skulle finne ei anna form. I Innst. O. nr. 2 (1994-95) side 29 sa eit fleirtal i komi-teen følgjande:

«Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, ser også med bekymring på utviklingen i arbeidsmarkedet, hvor det synes som om det gjøres stadig større bruk av midlertidig ansettelse, engasjementstillinger, korttidsansettelser, prosjektansettelser og inn/uteleie av arbeidskraft, og ansattes overgang til å bli selvstendige næringsdrivende m.m. Dette vil etter flertallets oppfatning kunne føre til at bedriftene gradvis innskrenker sin stab av faste ansatte til en viss «kjernestab» hvoretter restbehovet

for arbeidskraft fylles opp med andre typer tilknytning til bedriften. Etter flertallets mening vil dette være en uheldig utvikling, og arbeidsmiljøloven bør i sitt innhold ikke medvirke til slik utvikling.»

Eg vil difor halde fast ved den tydinga av omgrepet «kontorarbeid» som departementet har lagt til grunn, jf. forskrifta for utleige av arbeidskraft § 1 anna ledd. Eg er merksam på at einskilde har tyda brevet frå departementet av 10. oktober 1996 slik at utleige av arbeidskraft til PC-arbeid er forbode. Eg vil, om nødvendig, avklara dette overfor Vikarbyråforeninga.

Spørsmål nr. 79.

Innlevert 7. februar 1997 fra stortingsrepresentant Lars Sponheim.

Besvart 14. februar 1997 av kirke-, utdannings- og forskningsminister Reidar Sandal.

Spørsmål:

«I tilknytning til gjennomføringen av reform-97 kommer tilsynelatende de yngste elever som i inneværende undervisningsår deltar i 6-årsgruppe som mottar et pedagogisk tilbud uheldig ut i forbindelse med innfasingen. Elever som er litt eldre får begynne i den nye 2. klasse, mens de yngste blir skilt fra sitt klassemiljø og må begynne i 1. klasse sammen med elever som ikke har deltatt i førskoletilbud. Er dette etter departementets syn en gunstig virkning av reformen? Kan lokale skolemyndigheter åpne opp for tilpasninger, f. eks. etter en skolemodenhetsstest som en overgangsordning?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra representanten Lars Sponheim oversendt 10. februar 1997.

Lovverket er å forstå slik at barn som fyller 7 år i løpet av kalenderåret 1997, skal begynne i den nye 2. klasse høsten 1997, som start på et 9-årig obligatorisk grunnskoleløp. Barn som fyller 6 år i løpet av 1997, skal begynne i den nye 1. klasse/førskolen høsten 1997, som del av et 10-årig obligatorisk grunnskoleløp. Aldersgrensene i lovverket er absolute, og det er således ikke adgang til å la deler av den sistnevnte gruppen begynne direkte i 2. klasse høsten 1997.

Etter min vurdering er det nødvendig at lovverket er klart og ryddig på dette punkt. Andre, alternative ordninger ville kunne føre til tvil og uenighet. Alle elever har rett til å få tilpasset opplæring ut fra sine evner og forutsetninger. Skolen må således ta høyde for at en skoleklasse har elever med ulik bakgrunn og modenhetsnivå.

A/S O. Fredr. Arnesen. Februar 1997.